

delige Taktik pleier at være den, at man skal se sine Modstanderes Bevægelser, inden man retter sine, og naar nu de Herrer, saalænge de staa i Situation sammen med vore tidligere sælles Modstandere, ligeledes maa betragtes som vore Modstandere, er det ganske naturligt, at vi maa se deres Bevægelse, inden vi indtage vor Stilling. Forøvrigt kan Ingen negte — heller ikke den ærede Ordfører — at vi have givet en fuldstændig tydelig Forklaring i de to af os afgivne Betænkninger. Jeg nævner det ikke for den ærede Ordførers Skyld; han kan ikke se dette, han har maasse ikke læst dem nærmere, eller de have ærgret ham saameget, da han læste dem, at han har glemt dem igjen; men jeg nævner det kun gjentagende, for at Andre, der ville se det, kunne se det. Naar det ærede Medlem mente, at jeg for tidlig har givet det ærede Medlem for Kjerteminde (N. Andersen) Attest for Nødvigheden af hans Paa-stand, tror jeg, at det ærede Medlem tager fejl. Jeg har mange Gange hørt de ærede Herrer fra Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) og Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen), som have reist ikke blot 600 Mile, men meget, meget mere i Sommer paa Sørens Begne, og jeg har aldrig været i en Forsamling, hvor jeg har set, at de have haad Lykken med sig, navnlig har den ærede Ordfører lidt paa sin venstabelige Maade vundet Laurbær paa de Andres Beføstning, men jeg tror dog, at Ingen vil negte, at, efter at vi ere komne herind, er det de to Herrer, dette lille Mindretals Politik, som i saa Henseende tør have vundet det store Flertal for sig med Undtagelse af os Smaaafolk (Afbrydere). Ja, vi ere jo dog nogle endnu, dette gamle politiske Parti er ikke helt opspist. Dersom det havde været udtalt for de to Herrer, at under Forhandlingerne om et Provisoriums Forkastelse vilde Ministeren give 24 Times Respit for at faae lavet en ny Lov, og at 66 Mænd i Folkethinget vare enige om at vedtage denne Lov af akkurat samme Indhold som Provisoriet, saa nærer jeg ingen Tvivl om, at de 2 ærede Medlemmer vilde have været med til en saadan Godtgjælsfuldhed som at forkaste Provisoriet og vilde have sagt: Det skulle vi gjerne være med til, det er der ingen Risiko ved. De vidste det ikke og derfor havde de ingen Fristelse til at komme i denne Stilling. Men at vi ikke skulde gjøre noget Værrer ved Provisoriet, end at vi snarest muligt gav Ministeriet den fornødne lovlige Tønde og i fuldt Omfang, hvad det ønskede, det troede Ingen; men det er fra de Herrer Side endog i den Grad sket, at min ærede Ven, den ærede Ordfører jo endogaa hin Aften vilde plage Ministeriet til at tage Mere, end det i Virkeligheden forlangte. At det saaledes er gaaet til, kan dog ikke negtes. Nu vil jeg til Slutning blot sige, at, dersom den ærede Ordfører rigtig vilde betænke, hvorledes vi have maattet opfatte vore tidligere Meningsfællers Stilling siden den 1ste

Oktober, og hvilke Skuffelser, vi med Rette mene, at Befolkningen maa lide ligeoverfor os, hvem den har skænket saa megen Hengivenhed og Tillid, dersom den ærede Ordfører kjendte det, og vidste, hvorledes det maatte gribe os, der jo have en anden Opfattelse af vort Forhold til Folket og en anden Tro til det, end den ærede Ordfører for sit Bedkommende har lagt for Dagen i Aften, saa maa han ogsaa vide at vurdere den hensynsfulde Stilling, vi Tilbagetrukne indtog, idet vi kun ved en enkelt Leilighed, naar vi traadtes paa Læerne, have maattet værges os for at holde Pladsen. Jeg forlanger dog ikke, at den ærede Ordfører skal erkjende det, jeg appellerer ikke til hans Anerkjendelse, og jeg lægger heller ikke nogen Vægt paa den under de nuværende Forhold; men jeg nævner det dog som en Erindring, om hvor utaknemmelig denne Verden er, at vi — baade paa vore egne og vore Venners Begne udenfor Salen maa have harmet os over at se vore tidligere trofaste Medtæmpere forlade vor Sag og os, som atter maa høre, at vi dog ikke ere stikkelige. Nei, det er dog alligevel godt, at der er Nogen, der holder nogle af Forterne — man veed jo ikke, hvad Tiden kan bringe — og at Janen endnu er heist, hvor den stod før den 1ste Oktober. Havde vi Allesammen været „alliancefjænde“ paa den Maade som sket er, ja da havde vi jo Allesammen efter min Opfattelse forladt det gamle Program.

Ordføreren (Holstein): Ja det har det ærede Medlem Ret i, at, dersom det ærede Medlem for Kjerteminde (N. Andersen) havde talt ganske anderledes, end han har talt, saa er det muligt, at vi havde gjort det, som han har sagt, men da det ærede Medlem for Kjerteminde har talt, som han har talt, tror jeg ikke, at det kan hjælpe. Forøvrigt tror jeg, at det er betegnende, at det ærede Medlem og det ærede Medlem for Kjerteminde ogsaa begyndte at finde hinanden, ligesom det ærede Medlem før fandt det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen). Maa jeg blot med det Samme statuere, idet jeg beder det ærede Medlem undskyld, at jeg i et enkelt Punkt mod min Villie er enig med ham, at den Bemærkning, han gjorde ligeoverfor Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), er rigtig. Udtalelsen i Sommeren 1876, for hvilken jeg var Ordfører, er ikke nogen Forandring eller Opgivelse af Udtalelserne i Programmet, men en autentisk Fortolkning af dem. (Modsigelse af Berg). Ja, det er det samme Parti, som har udstedt Programmet, der har fortolket det, og det ærede Medlem var selv med til at fortolke det; men det har han maasse glemt, han glemmer jo saa tidt, hvad han har sagt. Til Slutning vil jeg sige det ærede Medlem, at, naar vi tale mod hinanden, er det, fordi jeg gjerne ønskede at vide, hvilken Stilling det ærede Medlem agter at indtage. Det har jeg ikke kunnet naae, men saameget har jeg